

Oikeustapauskokoelma

Asia C-723/20

Galapagos BidCo. S.a.r.l.
vastaan
DE, Galapagos SA:n selvittäjänä, ym.

(Ennakkoratkaisupyyntö – Bundesgerichtshof)

Unionin tuomioistuimen tuomio (viides jaosto) 24.3.2022

Ennakkoratkaisupyyntö – Asetus (EU) 2015/848 – Maksukyvyttömyysmenettelyt – 3 artiklan 1 kohta – Kansainvälinen toimivalta – Velallisen pääintressien keskuksen siirtäminen toiseen jäsenvaltioon sen jälkeen, kun hakemus maksukyvyttömyyttä koskevan päämenettelyn aloittamiseksi on jätetty

Oikeudellinen yhteistyö yksityisoikeudellisissa asioissa – Maksukyvyttömyysmenettelyt – Asetus 2015/848 – Kansainvälinen toimivalta aloittaa maksukyvyttömyysmenettely – Sen jäsenvaltion tuomioistuimet, jossa velallisella on pääintressien keskus jätettäessä hakemus menettelyn aloittamiseksi – Pääintressien keskuksen siirtäminen toiseen jäsenvaltioon ennen mainitun menettelyn aloittamista koskevaa päätöstä – Toisen jäsenvaltion tuomioistuin, jonka käsiteltäväksi on myöhemmin saatettu samaa tarkoitusta varten jätetty hakemus – Yksinomaisen toimivallan säilyttäminen – Yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta tehty sopimus – Siirtymäkauden päättymisen seuraus

(Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen 2015/848 3 artiklan 1 kohta)

(ks. 29–31, 33–36 ja 38–40 kohta sekä tuomiolauselma)

Tiivistelmä

Galapagos, joka on holdingyhtiö, jonka sääntömääräinen kotipaikka on Luxemburg, siirsi kesäkuussa 2019 keskushallintonsa Farehamiin (Yhdistynyt kuningaskunta). Sen johtajat jättivät 22.8.2019 brittiläiselle tuomioistuimelle¹ maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista koskevan hakemuksen. Seuraavana päivänä nämä johtajat korvattiin uudella johtajalla, joka perusti Galapagosille Düsseldorfin (Saksa) toimipisteen ja yritti turhaan peruuttaa tämän hakemuksen.

Tämän jälkeen Galapagos jätti toisen hakemuksen sitä koskevan maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamiseksi tällä kertaa Amtsgericht Düsseldorfin (Düsseldorfin alioikeus, Saksa), joka jätti tämän hakemuksen tutkimatta sillä perusteella, ettei se ollut kansainvälisesti toimivaltainen. Tämän saman tuomioistuimen käsiteltäväksi saatettiin uudelleen maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista koskeva hakemus, jonka jättivät tällä kertaa Galapagosin kaksi muuta velkojayhtiötä.

¹ Nyt käsiteltävässä asiassa High Court of Justice (England and Wales), Chancery Division (Business and Property Courts, Insolvency and Companies list) (Englannin ja Walesin alioikeus, Chancery-osasto (kauppa- ja omaisuusasioiden jaosto, maksukyvyttömyys- ja yhtiörekisteri), Yhdistynyt kuningaskunta).

Amtsgericht Düsseldorf nimesi viimeksi mainitun hakemuksen yhteydessä väliaikaisen selvittäjän ja määräsi turvaamistoimista, koska se katsoi, että Galapagosin pääintressien keskus oli Düsseldorfissa kyseisen hakemuksen jättämisen ajankohtana.

Galapagos Bidco, joka on sekä Galapagosin tytäryhtiö että sen velkoja, haki Landgericht Düsseldorfilta (Düsseldorfin alueellinen tuomioistuin, Saksa) muutosta ja vaati Amtsgericht Düsseldorfin antaman määräyksen kumoamista sillä perusteella, ettei saksalainen tuomioistuin ollut kansainvälisesti toimivaltainen. Tämä valitus hylättiin, minkä jälkeen Galapagos BidCo. saattoi asian Bundesgerichtshofin (liittovaltion ylin tuomioistuin, Saksa) eli ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen käsiteltäväksi.

Kyseinen tuomioistuin toteaa, että sen käsiteltäväksi saatetun valituksen ratkaisu riippuu asetuksen 2015/848² ja etenkin sen artiklan tulkinnasta, joka koskee jäsenvaltioiden tuomioistuinten kansainvälistä toimivaltaa käsitellä maksukyvyttömyysmenettelyjä³. Se täsmentää, että ajankohtana, jolloin se esitti ennakkoratkaisupyynnön unionin tuomioistuimelle, brittiläinen tuomioistuin ei ollut vielä kukaan ratkaissut ensimmäistä hakemusta, ja tiedustelee muun muassa sitä, onko jäsenvaltion tuomioistuimella, jonka käsiteltäväksi on alun perin saatettu maksukyvyttömyyttä koskevan päämenettelyn aloittamista koskeva hakemus, edelleen yksinomainen toimivalta, kun velallisen pääintressien keskus siirretään toiseen jäsenvaltioon kyseisen hakemuksen jättämisen jälkeen mutta ennen kuin kyseinen tuomioistuin on ratkaissut sen.

Unionin tuomioistuin tulkitsee tuomiossaan asetusta 2015/848 siten, että jäsenvaltion tuomioistuimella, jolle on jätetty hakemus maksukyvyttömyyttä koskevan päämenettelyn aloittamisesta, on edelleen yksinomainen toimivalta aloittaa tällainen menettely, kun velallisen pääintressien keskus siirretään toiseen jäsenvaltioon kyseisen hakemuksen jättämisen jälkeen mutta ennen kuin kyseinen tuomioistuin on ratkaissut sen. Siltä osin kuin kyseistä asetusta sovelletaan edelleen ensimmäiseen hakemukseen, toisen jäsenvaltion tuomioistuin, jolle on myöhemmin jätetty hakemus samaa tarkoitusta varten, ei täten lähtökohtaisesti voi todeta olevansa toimivaltainen aloittamaan maksukyvyttömyyttä koskevaa päämenettelyä niin kauan kuin ensimmäinen tuomioistuin ei ole ratkaissut hakemusta ja todennut, ettei sillä ole toimivaltaa asiassa.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

Unionin tuomioistuin toteaa aluksi jäsenvaltioiden tuomioistuinten kansainvälisestä toimivallasta käsitellä maksukyvyttömyysmenettelyjä, että käsiteltävässä asiassa sovellettavalla asetuksella 2015/848 tavoitellaan samoin ilmaisin samoja tavoitteita kuin edeltävällä asetuksella N:o 1346/2000⁴. Unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö, joka koskee asetuksessa N:o 1346/2000 kansainvälisen toimivallan alalla vahvistettujen sääntöjen tulkintaa, on täten edelleen merkityksellinen ennakkoratkaisupyynnössä mainitun, asetuksen 2015/848 vastaavan artiklan tulkittamiseksi.

² Maksukyvyttömyysmenettelyistä 20.5.2015 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2015/848 (EUVL 2015, L 141, s. 19).

³ Asetuksen 2015/848 3 artiklan 1 kohta. Kyseisessä säännöksessä säädetään lähinnä, että maksukyvyttömyyttä koskevan päämenettelyn aloittamiseen toimivaltaisia tuomioistuimia ovat sen jäsenvaltion tuomioistuimet, jossa velallisen pääintressien keskus sijaitsee.

⁴ Maksukyvyttömyysmenettelyistä 29.5.2000 annettu neuvoston asetusta (EY) N:o 1346/2000 (EYVL 2000, L 160, s. 1), joka on kumottu asetuksella 2015/848.

Mainituissa asetuksissa sen jäsenvaltion tuomioistuimille, jossa velallisella on pääintressiensä keskus, annettu yksinomainen toimivalta on täten edelleenkin kyseisillä tuomioistuimilla, kun kyseinen velallinen hakemuksen jätettyään mutta ennen menettelyn aloittamispäätöstä siirtää pääintressiensä keskuksen toisen jäsenvaltion alueelle. Unionin tuomioistuin tekee tämän päätelmän viittaamalla aikaisemmassa oikeuskäytännössään täsmennettyihin seikkoihin.⁵

Tämän jälkeen unionin tuomioistuin tutkii, mitä seurauksia jäsenvaltion tuomioistuimen, jonka käsiteltäväksi asia on alun perin saatettu, toimivallan säilymisellä on toisen jäsenvaltion tuomioistuinten toimivallalle käsitellä uusia hakemuksia maksukyvyttömyyttä koskevan päämenettelyn aloittamisesta. Se toteaa, että myös asetuksesta 2015/848 ilmenee, että on mahdollista aloittaa ainoastaan yksi päämenettely ja että sillä on vaikutuksia kaikissa jäsenvaltioissa, joissa tätä asetusta sovelletaan. Lisäksi asiaa alun perin käsittelevän tuomioistuimen on tutkittava omasta aloitteestaan, onko se toimivaltainen, ja tätä varten varmistettava, että velallisen pääintressien keskus sijaitsee sen jäsenvaltion alueella. Jos tämä tarkistaminen johtaa kieltävään vastaukseen, asiaa alun perin käsittelevän tuomioistuimen ei pidä aloittaa maksukyvyttömyyttä koskevaa päämenettelyä. Mikäli tarkistus sitä vastoin osoittaa, että tämä tuomioistuin on toimivaltainen, maksukyvyttömyysmenettelyn aloittamista koskeva päätös, jonka tämä tuomioistuin on tehnyt, on tunnustettava keskinäisen luottamuksen periaatteen mukaisesti kaikissa muissa jäsenvaltioissa siitä alkaen, kun päätöstä on noudatettava menettelyn aloittaneessa jäsenvaltiossa. Näin ollen viimeksi mainittujen jäsenvaltioiden tuomioistuimet eivät lähtökohtaisesti voi todeta olevansa toimivaltaisia aloittamaan tällaista menettelyä niin kauan kuin ensimmäinen tuomioistuin ei ole ratkaissut hakemusta ja todennut, ettei sillä ole toimivaltaa asiassa.

Kun asiaa alun perin käsittelevä tuomioistuin on brittiläinen tuomioistuin, on kuitenkin niin, että jos Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan eroamisesta Euroopan unionista ja Euroopan atomienergiayhteisöstä tehdyssä sopimuksessa⁶ määrätyn siirtymäkauden päätyttyä kyseinen tuomioistuin ei ole lausunut asiasta, sen jäsenvaltion tuomioistuin, jonka alueella Galapagosin pääintressien keskus sijaitsee, ei ole enää asetuksen 2015/848 nojalla velvollinen pidättäytymään toteamasta, että se on toimivaltainen aloittamaan tällaisen menettelyn.

⁵ Tuomio 17.1.2006, Staubitz-Schreiber (C-1/04, EU:C:2006:39).

⁶ EUVL 2020, L 29, s. 7.